

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše dobre volje. Vam, ki
 mu priporocate "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika. Vam bo hvale-
 šen, ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
 in srečljivemu živju. :: ::

GLAS NARODA

CITATELJE OPOZARJAMO.
 da pravočasno obnove naročni-
 no. S tem nam boste mnogo pri-
 hranili pri opominih. — Ako še
 niste naročnik, pošljite en do-
 lar za dvomesečno poskušajo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242 Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
 No. 202. — Štev. 202. NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 30, 1938 — TOREK, 30. AVGUSTA, 1938 Volume XLVI. — Letnik XLVI.

ANGLEŠKI KABINET RAZPRAVLJA O ČEHOSLOVAŠKI

NA IZREDNO KABINETNO SEJO JE BIL POZVAN TUDI HENDERSON ANGLEŠKI POSLANIK V BERLINU

Lord Runciman je imel z voditeljem sudetskih Nemcev precej burno posvetovanje. — Chamberlain se je slednjič prepričal, da je treba napram Hitlerju ostreje nastopiti. — Dozdej ni nobeno svarilo kaj prida zaleglo.

LONDON, Anglija, 29. avgusta. — Ministrski predsednik Neville Chamberlain je v nedeljo povabil svoje ministre na izvanredno sejo v torek, da razpravljajo o zelo ostri čehoslovaški krizi. Kako zelo se angleška vlada zaveda nevarnega političnega položaja, je razvidno tudi iz tega, ker je Chamberlain iz Berlina poklical poslanika sira Neville Hendersona, ki je že v nedeljo zvečer došel v London, da mu poroča, kak utis je napravil na nemške vladne kroge sobotni govor sira Johna Simona.

Danes je Chamberlain imel daljši razgovor s Simonom in vnanjim ministrom lordom Halifaxom. Vsi ministri so pričakovali, da bo Chamberlain sklical izvanredno kabinetno sejo, zato so ostali v Angliji, z izjemo ministra za dominije lorda Stanleya, ki se nahaja v Kanadi in prvega lorda admiralte Duff Cooperja, ki križari v Baltiku. Toda Cooper se bo najbrže naglo vrnil v London, da se vdeleži seje.

Poročila iz Prage naznanjajo, da je lord Runciman naglo poklical na posvetovanje Konrada Henleina. Kolikor pa je mogoče sklepati iz dosedanjega postopanja Chamberleina, nikakor ni pri volji obljubiti Čehoslovaški vojaške pomoči, ako bi jo Nemčija napadla. Tudi Franciji noče zagotoviti, da bi ji prišla na pomoč, ako bi šla na pomoč Čehoslovaški. Toda sir John Simon je v soboto svečano posvaril Nemčijo, kaj bi se moglo zgoditi, ako bi nemška armada, ki šteje poldrug milijon vojakov in je sedaj na manevrih ob čehoslovaški meji, vdrla na Čehoslovaško.

Vnanji urad nikakor ni zadovoljen z uspehom svaril na Hitlerja, da naj bo bolj previden glede Čehoslovaške, vsled česar se bo poslanik Henderson najbrže vrnil v Berlin z bolj odločno Chamberlainovo noto.

Chamberlain se je pričel zavedati, da je treba s Hitlerjem ostreje govoriti, četudi bi se zaradi tega poostriili odnošaji z Nemčijo.

Drugi dogodki, od katerih je odvisen mir ali vojna, so:

1. V severna vojna pristanišča je odplulo 42 bojnih ladij, kjer bodo ostale ves čas nacijskega kongresa v Nuernbergu;
2. Nemčija je kratko zavrgla Simonov govor ter je na kongresu izven nemških meja živečih 70,000 Nemcev v Stuttgartu izjavila, da je priklopitev Avstrije k Nemčiji dokaz, da je Nemčija trdno odločena ščititi Nemce izven nemških meja.
3. Nemčija je vprašala Rusijo, Jugoslavijo in Romunsko, kako stališče bi zavzeli v slučaju, da Nemčija stori "gotove korake" na Čehoslovaškem.
4. Nemški nacijski voditelji se ne zmenijo za mnenje nemških vojaških poveljnikov ter zahtevajo ostrejša stališča proti Čehoslovaški.

PRAGA, Čehoslovaška, 29. avgusta. — Lord Runciman je naglo poklical na posvetovanje Konrada Henleina, ki je vsled tega opustil svoje "nadzorno potovanje" po nemških krajih na Češkem.

Sejo je zakrivala velika tajnost. V nedeljo dopoldne se je najvažnejši član Runcimanove misije Ashton-Gwatkin sestal s Henleinom in njegovima zastopnikoma K. H. Frankom in Ernerstom Kundtom na gradu prince Hohenlohea Rothenhaus. Po-

Kolektivna pogodba sklenjena v Harlanu

POLOŽAJ NA ŠPANSKEM

Štiri fašistične ladje so napadle vladni rušilec. Republikanci se držijo pri Almadenu.

GIBRALTAR, 28. avgusta. — V morskii ožini pri Gibraltarju so štiri fašistične bojne ladje ponoči napadle vladni rušilec Jose Luis Diez, ki je bil na potu v Valencijo iz Havre, kjer je bil v popravilu.

Fašistične ladje so ga napadle ob 2.15 ponoči in boj je trajal dve uri in ubitih je bilo 32 vladnih mornarjev, 14 pa ranjenih.

Dasi je bil rušilec hudo poškodovan, vendar ga je njegov poveljnik 27 let stari Juan Antonio Castro pripeljal v Gibraltar.

Poročila iz Burgosa pravijo, da bodo Angleži rušilec internirali, ali pa ga bodo izročili fašistom.

HENDAYE, Francija, 28. avgusta. — Vrhovni poveljnik španske vladne armade general Jose Miaja je obiskal obrambo na fronti v Estramaduri ter je rekel, da bo Almaden, kjer se nahajajo bogati rudniki živega srebra, drugi Madrid.

Vladna poročila pravijo, da je general Miaja, ki ga nazivajo "rešitelja Madrida", natančno pregledal vso fronto v osrednji Španiji, kjer je republikanska armada vstavila fašiste in pričela s protinapadi.

"Boj, ki ga vodite proti vpadniku v našo deželo, zbuja občudovanje pri vseh Špancih, ki so zvesti republiki," je rekel general Miaja v svojem dnevnem povelju na svojo armado. "V njihovem imenu vam čestitam. Vaše delo ponavlja delo v Madridu."

Na severu, na fronti ob Ebru, zašisti še dalje napadajo višine severno in južno od Gandese, toda ne morejo prebiti republikanske črte.

MUSSOLINI DOBIL ODLIKOVANJE

TOKIO, Japonska, 28. avg. — Japonski cesar Hirohito je italijan. ministrskemu predsedniku Benitu Mussoliniju podelil najvišje japonsko odlikovanje, red krizantem.

Krizantema pomeni v Italiji žalost in smrt.

poldne ob štirih pa se je na grad z avtomobilom pripeljal lord Runciman.

Tako dopoldanski kot popoldanski razgovor s Henleinom je bil zelo buren. Ashton-Gwatkin se je v soboto vrnil iz Londona in je po naročilu ministrskega predsednika Chamberlaina zavzel proti Henleinu malo ostrejša stališča.

V nedeljo je Henlen nameraval imeti več ognjevitih govorov, ki pa so bili preključani, ali pa odgo-

MALARIJA MED JAPON. VOJAŠTVOM

Japonci imajo ob Jangceu velike izgube vsled malarije in griže. — Velika ofenziva se je pričela.

ŠANGHAJ, Kitajska, 28. avgusta. — Japonske armade, ki prodirajo ob Jangceu proti Hankovu in proti jugu proti Nančangu, imajo velike izgube vsled malarije, griže in kolere, navzlic veliki kampanji za cepljenje.

To ozemlje, ki trpi pod solarno vročino in je polno muh in komarjev, je za Japonce največji zdravstveni problem, posebno ker se nahajajo Japonci v ozemlju, ki so ga Kitajci dolgo branili in kjer so pustili mnogo tisoč svojih mrtvih.

Položaj je postal že tako resen, da japonski cenzorji v Šanghaju ne dovolijo tujim poročevalcem poslati niti najmanjše vesti o pravem položaju.

Japonske bolniške ladje vozijo domov na tisoče bolnih in ranjenih, tuji pa, ki prihajajo iz Kjukjanga in Vuha v Šanghaj, poročajo, da so Japonci naglo postavili velikanske za silne bolnišnice, da skrbijo za bolnike.

Japonski letalci so bombardirali Cangšo in Nančang in v Nančangu so zažgali 34 novih kitajskih municijskih skladišč.

Navzlic temu, da Japonci zatrjujejo, da so bili vstahi v Ho-peju izstreljeni, nevtralna poročila iz Tiencina in Peipinga pravijo, da vstahi nadaljujejo svoje delo in da so razdejali ceste in mostove med Šanghaj-kvanom in Tiencinom.

ŠANGHAJ, Kitajska, 28. avgusta. — Japonci so na suhem, na Jangceu in v zraku pričeli napadati na celi fronti in tuji opazovalci so mnenja, da so pričeli Japonci splošno ofenzivo, katere namen je zavzeti Hankov, še predno tade sneg. Tuji opazovalci tudi pravijo, da je to največja ofenziva, ki so jo še Japonci začeli.

SEST NOVIH HANGARJEV

Na North Beachu pri New Yorku bodo začeli vkratkem graditi šest novih hangarjev. Vsak bo veljal milijon dolarjev.

NEW DEAL BAJE PODKUPUJE AMER. NAROD

Republikanci dolže predsednika, da skuša spraviti pod svojo oblast kongres in sodišča. — Usoda naroda je na tehtnici.

WASHINGTON, Ind., 29. avgusta. — Na veliki farmi v tukajšnji bližini se je vršilo veliko zborovanje republikancev, za katerem je govoril republikanski kongresnik James W. Wadsworth iz New Yorka. Rekel je, da je Rooseveltova administracija pahnila narod v gospodarsko depresijo ter da se igra z usodo naroda.

Kamorkoli se ozremo, — je izvajal, — opazimo trošnja zveznega denarja. S pomočjo tega denarja, skuša zvezna vlada dobiti oblast nad posameznimi državami in okraji.

To je nekakšno podkupovanje nič hudega slutečega naroda. Za drugo veliko depresijo, ki jo prizdevlja dežela, je v prvi vrsti odgovoren predsednik Roosevelt.

Razmere so se bile že znatno izboljšale, ko je meseca februarja lanskega leta pozval predsednik kongres, naj uvede postavo, katera bi dala administraciji oblast nad najvišjim zveznim sodiščem. Izza nistega trenutka so začele cene padati in število nezaposlenih naraščati. — Rooseveltova vlada gambli, usoda naroda je na tehtnici. Ko so bile kocke prvič vržene, je izgubila vlada. Ko bodo vržene drugič, bo izgubila vlada.

MAJNERJI BODO POSODILI KOMPANJI DENAR

SHENANDOAH, Pa., 29. avgusta. — Western Dodson Coal Co. je zmanjkalo denarja. S svojimi uslužbenci se je dogovorila, da ji bodo posodili 50 tisoč dolarjev. Vsakih štiri najst dni ji bo dal vsak od svoje plače \$5. Po dveh letih jim bo denar vrnila.

REKORDNA BRZINA

BONNEVILLE SALT FLAT, Utah, 29. avgusta. — Kapitan George E. T. Elyston je porazil svetovni naglostni rekord. Na tukajšnjih planjavah je vozil njegov avtomobil z naglico 345 milj na uro. Lani se mu je posrečilo napraviti 311 milj.

ČEHI NA NEMŠKEM VELESEJMU

LEIPZIG, Nemčija, 29. avg. — Jutri bo otvorjen v Leipzigu vsakoletni velesejem. Dasi se Nemčija in Čehoslovaška nječaj prijazno ne gledata, bo na velesejmu razstavilo 127 čehoslovaških podjetnikov svoje izdelke.

WM. GREEN SE ZELO JEZI NA LEWISA, KER GA JE PREHITEL

WASHINGTON, D. C., 29. avgusta. — Prva kolektivna pogodba, sklenjena med "vnanjo" unijo in premogovnimi kompanijami v državi Kentucky, je povzročila nov spor med Ameriško delavsko federacijo in Lewisovim odborom za industrialno organizacijo. Predsednik Federacije Wm. Green pravi, da je treba smatrati pogodbo med Harlan County Coal Operators Association in k CIO spadajočim United Mine Workers za zaroto, čije svrha je kršiti narodno postavo za delavske odnošaje.

PREMEMBA V JUGOSLOVAN. KABINETU

BEOGRAD, Jugoslavija, 28. avgusta. — Nepričakovano so bili premenjeni trije ministri kabineta dr. Milana Stojadinovića. Četudi v tej prerembi ni nikake politične važnosti, vendar je splošna javnost z ozirom na položaj v Čehoslovaški vznemirjena zaradi vojnega ministra.

Ministri, ki so odstopili, so vojni minister general Ljubomir Marič, ki velja za najboljšega jugoslovanskega strategista, trgovski minister Milan Urbanik in minister za telesno kulturo Vjekoslav Milič, ki sta oba Hrvata.

Mesto generala Mariča je bil imenovan za vojnega ministra dosedanji šef generalnega štaba general Miljutin Nodič, na mesta odstopivših hrvatskih ministrov pa bosta stopila dr. Bruič in dr. Kabalin, ki sta tudi Hrvata.

General Marič je bil vnet prijatelj Francije. — Da sedaj še ni jasno, ako je ta prememba v kaki zvezi s Stojadinovićevo Nemčiji in Italiji prijazno politiko.

VOJNE ŽRTVE ZADNJIH 10 LET

WASHINGTON, D. C., 29. avgusta. — Vojaški izvedenci cenijo, da je bilo, odkar je bila pred desetimi leti v Parizu podpisana Kellogg - Briandova protivojna pogodba, v raznih vojnah ubitih 2,500,000 ljudi. Od tedaj je bilo za vojne izdanih najmanj 10 milijard dolarjev in po celem svetu izdajajo ravno toliko na leto razne države za armade, bojne ladje in aeroplane.

Od leta 1928 so bile štiri večje vojne in vse nenapovedane, in vsled tega izven te pogodbe. Vojna za Chaco med Bolivijo in Paragvajem, ki je trajala tri leta in je bila končana leta 1935, je zahtevala 100,000 življenj. V abesinski vojni je bilo ubitih 50,000 Abesincev in 5000 Italijanov.

V španski državljanski vojni je v dveh letih bilo ubitih do 1,500,000 ljudi in v sedanji kitajsko-japonski vojni najmanj en milijon.

John Brophy, ki je ravnatelj CIO, pravi, da je Greenov napad "nadaljni izbruh, kakršnih je ameriška javnost že vajena". John Lewis, predsednik CIO in predsednik United Mine Workers, pa sploh ni komentiral Greenovega napada, pač je pa samo izjavil, da je kolektivna pogodba otvorila "dobo razsodnosti in strpljivosti v Harlan okraju."

111 delegatov United Mine Workers of America je odobrilo pogodbo, ki so jo podpisali odvetniki CIO in zastopniki zveze premogovnih baronov. Green se je tedaj izrazil, da pogodba "nič ne pomeni", češ, da pripada v Harlan okraju le peščica majnerjev United Mine Workers of America.

Pogodba določa sedem ur dela na dan in pet dni na teden. Dnevna mezda naj znaša \$5.60. Ne določa "closed shopa", pač pa "check-off" sistem za 15 tisoč majnerjev v bogatem Harlan okrožju.

Pogodba stoji v veljavo v četrtek in bo veljavna do 31. marca prihodnjega leta. Takoj po podpisu bo unija opustila tožbo proti štiri destimi premogovnim družbam, katere je tožila zastran kršenja določb Wagnerjeve postave.

Pomožni generalni pravdnik Brien MacMahon, ki je v procesu zastopal justični department, pravi, da so Greenove obdolžitve neutemeljene.

Justični department, — je rekel MacMahon, — ni bil udeležen pri nobenih pogajanjih med United Mine Workers in med Harlan County Coal Operators Association. Green dolži Lewisa, da se je posluževal vladne mašinerije pri dobavi novih članov za svojo unijo.

TRUCK PODRL HIŠO

WILKES BARRE, Pa., 26. avgusta. — Theodore Rathman je skoro dogotovil svojo novo hišo, pa jo bo moral še enkrat pričeti graditi. Nek truck je skočil s tiste ter zavozil naravnost v hišo, katero je podrl do tal.

PRAŠICE KRMIL S KRUHOM

BREMEN, Nemčija, 28. avg. — Nek kmet v Blumenthalu je bil obsojen na 3 mesece zapora, ker je krmil svoje prašice s starim kruhom in moko.

JUNAŠKA KITAJKA

Na drugi svetovni mladinski kongres, ki se vrši v New Yorku je dospela kot delegatka mlada Kitajka Yang Hui-Min, ki se je zelo odlikovala v borbi pri Capeju.

GLAS NARODA

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakay, President J. Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 214 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Table with subscription rates for various durations and locations like New York, London, and elsewhere.

Subscription Yearly \$6.--

GLAS NARODA IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

GLAS NARODA, 214 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: CHelsea 3-1242

POŠILJATI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejšnje bivališke naznanl, da hitreje najdemo naslovilca.

TOM MOONEY

Na nekem zborovanju v San Franciscu je govoril odvetnik George T. Davis ter rekel, da bo Tom Mooney v teku šestih mesecev svoboden mož.—Mooney bo prost,—je dejal.—

Ime Mooneya, kateri je že nad dvajset let ponedoženem zopet zaradi zločina, ki ga ni storil, utegne igrati pri volitvah v Californiji važno vlogo, kajti štirje zapredni guvernirji so zavrnili prošnjo za njegovo pomilostitev.

Tudi sedanjí guvernir Frank T. Merriam, ki je republikanec, je rekel, da bo šele tedaj začel razmišljati o pomilostitvi ko bodo vse sodiščne instance spregovorile zadnjo besedo.

KAJ JE Z MEHIKO?

Mehiko so doslej smatrali za "rdečo". Predsednik Cardenas je razlabil oljne družbe ter s tem zlomil jarem kapitalistov. Vse pa kaže, da Mehika ne do dolgo ostala rdeča, pač se bo po polagoma izpremenila v državo, kakoršna je Hitlerju povolji.

Mehika je sklenila z Nemčijo pogodbo glede prodaje petroleja. Parniki že odvažajo velike množine olja v Hamburg in Bremen, v Mehiko pa vozijo vsakovrstne stroje.

Polagoma bo Cardenas pognal iz Mehike vse ameriške ter angleške trgovce in podjetnike, nakar bodo Hitlerjevi ljudje zavzeli njihova mesta.

Hitlerjevo časopisje, ki zmérja španske republikance z boljševiski, ne more prehlvaliti Cardenasove vlade.

Hitlerjevo glasilo piše naprimer: — Mehika se skuša iznebiti jarma tujezemskih kapitalistov. Vseled tega Mehika nikakor ni komunistična, pač je pa narodno-socialistična (torej fašistična. — Op. ur.)

Hitlerjevo glasilo v isti sapi pozablja označiti tudi Sovjetsko Rusijo za narodno-socialistično državo.

Iz Jugoslavije

V pijanosti se je zastrupil.

V Varaždinnu se je zastrupil mizar Gjuro Hlišč, star 42 let, čzenjen in oče dveh otrok. Vrnil se je pijan domov, kjer je hotel popiti še malo žganja, pa je vzel pomotoma steklenico z lugom. Napravil je krepak požirek in takoj se je zgrudil. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je pa kmalu v silnih mukah izdihnil.

Svojega moža je dala umoriti.

V sodne zapore v Petrinji so prignali iz vasi Baziča Stojko Savičev, ki je za 2.000 din najela morilca Dragana Jariča, da je umoril njenega moža. Stojan je bil v Ameriki, kjer je prihranil precej denarja. Ko se je vrnil domov, je svojo ženo zapustil. Ljubosumna žena se mu je osvetila tako, da je najela 25-letnega Jariča, in mu plačala 2.000 din da je umoril njenega moža. Oba sta zločin priznala.

Bogata Dunajčanka se je poročila z revnim sarajevskim kolporterjem.

Vest, da se je bogata Karolina Friedberg, ki že nekaj mesecev živi v Sarajevu, ločila od svojega moža in poročila z mladim, a zelo revnim raznašalcem in prodajalcem časopisov Mujom Nuhičem, je bila za Sarajevu velika senzacija. Vsi so ugibali, kdaj se je bogata Dunajčanka spoznala z mladim kolporterjem. Nekateri so vedeli povedati, da je to bilo lani, ko je prvič potovala skozi Sarajevu. Šele polagoma so ljudje našli prave vzroke poroke. Ta poroka nima nobene zveze s kako romantično ljubeznijo na prvi pogled, ker je do nje prišlo iz gmotnih ali boljše rečno iz eksistenčnih razlogov. Karolina in njen prvi mož sta izraelske vozeopovedi. Velik del svojega premoženja je Friedberg, ki ima sorodnike v Sarajevu, prepisal na svojo ženo in da bi ta zdaj rešila to premoženje, se je poročila z revnim sarajevskim kolporterjem in postala jugoslov. državnica.

Strašen zločin v Brodarevu pri Prijepolju.

V vasi Brodarevu, 25 km od Prijepolja, je bil storjen strašen zločin, ki je razburil ves Sandžak. Neznani zločinec je napadel inženirja Stanojlo Baderja in ker mu ta ni hotel izročiti denarja, ki ga je nosil s seboj, je dvakrat s karabinko nanj ustrelil in ga ubil, nato pa mu je vzel aktovko s 400 tisoč din in pobegnil. Bader je delal na odseku državne ceste Prijepolje—Bjelopolje. Iz banki je dvignil 600.000 din za izplačilo delavcem. V Prijepolju je izplačal 110.000 din, 100.000 din je pa pustil pri sinovih v Brodarevu, ostali denar v znesku 400.000 din je pa nosil s seboj. Ko je bil kakih 500 m od vasi Brodarevu, ga je napadel neznan razbojnik, ki je zakričal: Denar ali življenje! Inž. Bader je odgovoril, da je to denar za delavce in je skušal pobegniti skozi koruzno polje, toda zločinec je streljal za njim in ga ubil. V bližini je delalo kakih 30 delavcev a kljub temu se je drznemu razbojniku posrečilo, da je z bogatim plemenom ušel.

Dedič "kralja topov"

Zdaj je na vrsti ogromna zapuščina skrivnostnega bogataša Zaharova, ki je ves svet zalagal z orožjem in si je zaradi tega pridobil nazive "kralj topov", in "liferant smrti." Ko je zagometni bogataš umrl, se je kakor mnogi drugi v Splitu živčeli Josip Zahar začel zanimati za njegovo poreklo. Ugotovil je, da so nekadaj živeli v Splitu trije bratje Zaharji. Dva sta se izselila v Odeso, eden je bil lekarnar in je umrl brez otrok, drugi, ki je bil trgovec pa je zapustil sina Vasilija. Ta Vasilij naj bi bil poznejši milijarder. Tretji brat Zahar, ki je ostal v Splitu, pa je postal pozneje dvorni svetnik na Dunaju. Sin tega dvornega svetnika je Josip Zahar, ki je prepričan, da je bogataš njegov stric v tretjem kolenu in da ima pravico do dela njegove zapuščine. Josip Zahar trdi, da ima točne podatke o prej označenih rodbinskih zvezah in tudi o zamotani življenjski poti v Odesi rojenega Vasilija Zaharja, ki se

je potem v Turčiji prekrstil v Zaharova.

Zgodovinska evangelijska knjiga

je v stari cerkvi v Brankovini pri Valjevu. S to molitveno knjigo je leta 1805 Karadjordje zaprisegel prvi srbski svet. Knjiga je ležala 40 let v grobu prote Mateja, iz groba pa so jo vzeli leta 1895 in shranili v cerkvi. Med vojnami je bila zgodovinska knjiga zakopana v Nišu in v Boru in šele leta 1937 so jo spet vrnili cerkvi.

Dežnik v žepu.

Slavko Vidošević iz Zagreba je izumil dežnik brez ročaja, najhen tako, da je ga lahko nosi človek v žepu. Dežnik je lahko narejen iz tanke gume ali svile. Natakne se lahko na ali svile. Natakne se lahko na gozdu odreže poljubno palico in natakne na njo dežnik, ki ga nosi v žepu.

NAJMODERNEJŠI GLEDALIŠKI ODER V EVROPI

V moskovskem velikem gledališču delajo z vso vnemo na rekonstrukciji odra, ki je bil zadnjic temeljito popravljen in preurejen že sredi preteklega stoletja. Povečano leseno stre-

KADITE naravni tobak brez posebnih diav, turški, macedonski in grški tobak najboljšo vrste po \$2.25 funt; tobak šiv. I pa po \$1.90 funt. — Turški tobak mešan z domačim \$1.25 funt. — Pošiljatev pošljemo poštne prosto, ali manj kot en funt ne pošljemo, 25% pošljite za vako naročbo, ostanek pa po C. O. D.

STROJ ZA ZVLJANJE CIGARET. 35 centov. — Importiran cigaretni papir 5 c. za zavitek, 12 zavilkov pa 50c. Prodajatelj tobaka naj pišejo za informacije glede cen. — Jamčimo za najboljšo postrežbo.

ATLAS TOBACCO Co. 301 WEST 40th ST., NEW YORK, N. Y.

ho bodo zamenjali z mogočnimi kovinastimi oboki z razpetino 40 ml. Obenem bodo razširili oder ter mehanizirali in izpopolnili vse odrske naprave. Izpremenba dekoracij je zahtevala doslej mnogo časa in tako se je delo močno zavleklo. Zdaj bo vse to delo mehanizirano. Za postavitev dekoracij in dviganje odrskih delavcev na galerije delajo posebna dvigala. Veliko pozornost so posvetili novi napravi za umetniške efekte.

Oder moskovskega Velikega gledališča bo imel po rekonstrukciji najmodernejšo napravo med vsemi evropskimi gledališkimi odri. Tako bo torej imela Moskva najmodernejši gledališki oder v Evropi.

DELNIŠKE DRUŽBE PRED 3000 LETI.

Član ameriškega orientalskega društva dr. Pierre Purves trdi, da so bile že v stari Mezopotamiji delniške družbe. Takrat so pa bili lastniki delnic samo rodbinski člani in ti so lahko dobro živeli z dohodki podjetij. Dokaze za to trditve so našli baje v mestu Nuzi, kjer je bila večina podjetij vodena kakor naše delniške družbe. To bi torej pomenilo, da je poznalo človeštvo delniške družbe že pred 3000 leti in da torej tudi v tem pogledu ni na svetu nič novega.

Nad 4000 glinastih ploščic, odkepanih v mestu Nuzi v Mezopotamiji, dokazuje, da so poznali že stari narodi neke vrste knjigovodstvo. Že takrat so živeli na svetu srečni ljudje, ki jim ni bilo treba skrbeti za vsakdanji kruh, ker so imeli maštne dohodke od dividend. Pač si pa v dobi glinastih ploščic ljudje niso smeli dovoliti veselja, da bi strigli kupone, ker teh še ni bilo.

Peter Zgaga

V svoji koloniji Guaiani ima Francija že dolgo let kazensko kolonijo, kamor je pošiljala svoje najbolj trdovratne zločince.

Otok so imenovali kaznenci "Hudičev otok" ter je bil po tem imenu znan po vsem svetu, ker je res hudičev otok. Zlaj poročajo iz Francije, da namerava francoska vlada kazensko kolonijo na Hudičevem otoku opustiti.

Najbrž zato, ker namerava Hitler izpremeniti Evropo v Hudičev polotok.

Od neke neznane cleveland-ske prijateljice sem bil deležen prejšnji teden izrednega tolažila.

Kaj takega v moji bolezni res nekaj zaleže. Vsa druga tolažba mi pa — oprostite, da se tako izrazim — vsa druga tolažba mi pa toliko pomaga, kot če bi si zdravil vnetje možganske mreže z lastno toniko; pljučno jetiko s brenovim cvetom ali pa črevesnega raka z ex-laxom.

Skoda, ker ne vem imena rojakinje, da bi se ji o prvi pri lažnosti na ta ali oni način revanžiral!

Žena možu, ki je zlezal pod mizo: — Vprašam te zadnjic, ali greš ven ali ne?

Mož: — Ne, ravno zdaj ne, hočem vendar enkrat videti, kdo je gospodar v hiši!

Prejšnji teden ste gotovo čitali poročilo o lahkoživcu v državi Oregon, ki je bil v zadnjih dvanajstih letih že štiridesetkrat aretiran zaradi pijanosti.

Sodnik mu je rekel: — V omari je dvajset kvartov žganja, ki so ga zaplenili policisti butlegarjem. Zdaj pa, kar hočeš: ali izlij vseh dvajset kvartov v sink, ali boš pa romal za trideset dni v ječo.

Lahkoživček je nekoliko pomislil in odvrnil:

— Ne morem. Pri najboljši volji bi tega ne prenesel. Raje grem za trideset dni v ječo.

Pa naj še kdo reče, da ni več značajev na svetu.

V življenju najmanjša radost odtehta največje trpljenje, zato vsi tako radi živimo. A tudi najmanjše trpljenje nas že ači ceniti, kar je v življenju lepega.

V našem bloku živi originalen starec.

Sam je, brez žene in otrok. Stanuje v majhni hišici in si ne da od nikogar streči. Malobeseden je in vase zaprt.

Kaj je doživel v življenju, nihče ne ve, in če bi ga kdo vprašal, bi mu gotovo ne razodel.

Zdi se mi, da je jezen na vse ljudi, in da mu ni usoda s pravično mero tehtala pravice.

V svojih odgovorih je ciničen, rezek in zadirljiv, vsled česar se ga ljudje izogibajo. Njegov edin tovariš je grd, črn pes, ki ga spremlja vsepo vsod. Baje še jesta iz iste skledice.

Psu je ime "Crook".

Ko so ga nekoč vprašali, čemu ga je krstil s tem svojevrstnim imenom, se je naširoko zarežal rekoč:

— Kar takole, za zabavo. S psom greva po cesti, pa se kam zateče, in jaz mu požvižgam ter zakličem: Hej, Crook! Skoro vsak tretji človek se ozre, misleč, da njega kličem...

Denarne pošiljave DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU. Table with exchange rates for various currencies and locations.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERS EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI. ANTHONY SVET, (Unlicensed) V slučaju smrti se obrnite na naš pogrebni zavod in Mr. Anthony Svet bo prišel k vam in vam da navodila in cene v Vaše popolno zadovoljstvo.

Najboljši prijatelj v nesreči vam je: SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA. Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti. ČLANSTVO: 50,000. PREMOŽENJE: \$7,500,000.00. Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ. Glavni stan: 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Kratka Dnevna Zgodba

A. P. ČECHOV:

PREVELIKA PREVIDNOST

Merjavec Glib Gavitovič Smirnov se je pripeljal na postajo Gniluški. Do gručine, kamor je bil poklican, je imel s konji še kakih trideset, štiri-čest vrst. (Če ni voznik pijan in če konji niso kljuseta, jih ne bo niti trideset, če ga pa ima voznik malo v glavi in če so konji izdelani, se jih nabere pa tudi celih petdeset.)

"Prosim vas, kje pa bi lahko tukaj dobil pošne konje?" je vprašal merjavec orožnika na postaji.

"Kakšne? Pošne? Sto vrst naokrog bi kmalu niti psa ne našli, ne pa pošnih konj. Kam pa bi pravzaprav radi?"

"V Djevkinu, h generalu Hochtovu."

"Tamle čez cesto na dvorišče pogledite," je zazdehal orožnik. "Tam je včasih kakšen muzik s vozom."

Merjavec je zavzdihnil in je zavil čez cesto. Po dolgem iskanju, pregovarjanju in obotavljanju je našel zastavnega, mračnega, kozavega mužika v razcapanem halatu in konopnenih opankah.

"Da bi ga vrag, ta tvoj voz!" se je namršil merjavec, ko je lezel na telego. "Človek bi kmalu ne zapopadel, kje je zadaj in kje spredaj..."

"Kaj pa je treba tukaj zapopasti? Kjer ima konj rep, tam je spredaj, kjer pa vaša milost sedi, pa zadaj."

Konjiček je bil mlad, toda suh, z razkoračenimi nogami in obgrizenimi uhlji. Ko je voznik vstal in ga udaril s korobacom, je samo zavrtel glavo, ko je zaklel in ga mahnil še enkrat je voz zaškripal in se zatresel kakor v mrzlici. Po tretjem udarcu se je voz zmajal, po četrtem pa se je zgnil z mesta.

"Ali bo šlo to vso pot tako je?" je vprašal merjavec, ki je čutil silno pretresanje in se je čudil sposobnosti ruskih voznikov, ki znajo združiti poljevo počasno vožnjo s takim tresenjem, da bi človek lahko dušo zgubil.

"Prišli bomo vseeno!" ga je tolažil voznik. "Kobilica je mlada, urna. Samo da se razmaje, potem je pa ne bo moč očete ustaviti. No-o-o, preklema žival!"

Ko sta odrinila od postaje, se je mračilo. Na desno od merjevca se je vlekla temna, zamrzla ravnina brez konca in kraja. Če bi jo ubral po njej, moraš priti na konec sveta. Na obzorju, kjer je izginevala in se zlivala z nebom, je leno dogorevala hladna jesenska zarja. Na levo od poti so se v temnočem se zraku dvigale nekakšne kope, lanske seno ali vas ali kaj. Kaj je bilo spredaj, merjavec ni mogel videti, to mu je ves razgled zakrival neokretni voznik s širokim hrbtom. Bilo je mirno, toda hladno, mrzlo vreme.

"Za božji čas, kakšna pušča, va," je mislil merjavec in si skušal z ovratnikom na suknji zakriti ušesa. "Nikjer žive duše. Če bi človeka napadli in cropali, živ krst ne bi slišal, pa če bi prav s kanonom streljal. Pa tudi tale voznik menda ni posebno zanesljiv. — Pogledj, kakšna pleča ti ima! Dosti je, da se te takle otrok narave samo s prstom dotakne, pa si amen. Pa tudi rilec ima sumljiv, naravnost zverinski."

"Ej, prijatelj, je vprašal merjavec, "kako ti je pa ime?"

"Ime? Klim..."

"Poslušaj, Klim, kako pa je tukaj pri vas? Ali je kaj nevarno? Ali se kdaj kaj pripeti?"

"Ni, doslej nam je Bog pri-

zanesel s tem. Kdo pa naj se pri nas loti takega posla?"

"To je še dobro. Ampak za vsak slučaj imam pa le tri revolverje s seboj," se je zlagal merjavec. "Moj dragi, z revolverjem ni šala. Deset razbojnikov lahko uženeš."

Potemelo je. Voz je naenkrat zaškripal, zavilil, se stresel in kakor nehoti zavil na levo.

Kam pa me pravzaprav pelje? je pomislil merjavec. Ves čas sva šla naravnost, zdaj pa kar naenkrat na levo. Na vse zadnje me zapelje, falot, v kakšno samoto, pa me... To se do tiktak zgodi.

"Poslušaj," je dejal vozniku. "Torej ti praviš, da ni nevarno? Škoda... Ne veš, kako rad imam poboje z razbojniki. Tekole na zunanem sem slaboten, bolehen, v resnici sem pa močan kakor bik. Nekoč so me napadli trije razbojniki. No in kaj misliš? Enega sem oplazil, da — pri moj dunaj, da ga je bilo konec, drugo dva sta šla pa v Sibirijo, v katrgo zaradi mene. Sam ne vem, odkod imam tako moč. Primem z eno roko kakšnega hrusta, takegale ko si ti, pa — pa ga dvignem in zavrtim kakor nič."

Klim se je ozrl na merjevca, zamigal je z vsem obrazom in udaril po konjiču.

"Res, moj dragi," je nadaljeval merjavec. "Gorje ti, atemu, ki mi pade v roke. Ne samo, da ne bo imel nikoli več zdravih rok in nog, ampak bo še pred sornijo odgovor dajal. Vse sodnike in vse komisarije poznam. Jaz sem državen, potreben človek. Če sem na poti, gosposka že ve in gleda, da bi mi kdo kaj hudega ne storil. Po vsej poti je za vsakim drugim grmom skrit ali policist ali pa orožnik. — Sto... sto... stoj!" je naenkrat zavpil merjavec. "Kam pa si zavil? Kam pa me pelješ?"

"V gozd, saj menda vidite!"

Saj je res gozd — je pomislil merjavec. — Ali sem se ustrašil. Ampak Bog vari to pokazati... saj je že tako zapazil, da se bojim. Kaj se neki tako ozira name ves čas? Najbrž ima kakšne naklepe... Prej je vozil počasi kakor polž, zdaj ti pa goniš, da je od sile."

"Poslušaj, Klim, zakaj pa tako goniš žival?"

"Saj je ne gonim. Sama leti. Če se razmaje, je ne ustaviš več za noben denar ne. Saj menda sama ni vesela teh svojih nog."

"Ležeš, prijatelj! Vidim, da ležeš! Samo, jaz ti ne svetujem tako hitro voziti. Zadržaj jo malo. Slišiš Zadržaj!"

"Zakaj?"

"Zato — zato, ker imajo priti za mano od postaje štiri tovariši. Dohiteti me morajo. Obljubili so mi, da me bodo dohiteli v temle gozdu. Ž njimi bo hobil kratkočasno. Močni, plečati fantje. — Vsak ima svoj revolver. — Kaj pa

se naprej in naprej oziraš in sučeš kot da bi bil na šivan-kah? A! Moj dragi, z mano je — moj dragi... Name se le nikar preveč ne oziraj, na meni ni kaj videti. — Razen če ti tile revolverji... Izvoli, če hočeš, ti jih bom pa pokazal, no. — Prosim..."

Merjavec se je delal, kakor da stika po žepih, in takrat se je zgodilo nekaj, česar se merjavec pri vsej svoji bojzljivosti ni nadejal. Klim se je naenkrat zavil z voza in stekel po vseh štirih v goščavo.

"Na pomoč!" je začel vpiti. "Na pomoč! Vzemi, tolovaj, konja in voz, samo življenje mi pustil! Na pomoč!"

Zaslišali so se hitri, oddaljujoči se koraki, prasketanje pohojenega dračja — in vse je utihnilo. Merjavec, ki ni pričakoval takega konca, je najprej ustavil konja, potem se je udobno usadel na vozu in pričel premišljevat.

Zbežal je, ustrašil se je, be-dak. Ampak, kaj pa zdaj? Sam naprej ne morem, ker ne znam pot, poleg tega bi pa še lahko mislili, da sem mu res konja ukradel. Kaj početi? "Klim! Klim!"

"Klim!" — je odgovoril odmev.

Pri misli, da bo moral tako presedeti vso noč, v temnem gozdu na mrazu in poslušati volkove, odmev in prhanje suhe kobilice, ga je začelo praskati po hrbtu navzdol, kakor z mrzlim stigačem.

"Klimuška!" je zakričal. "Kje pa si, Klimuška, človek božji!"

Kaki dve uri je vpil merjavec in šele, ko je že ohripel in se sprijaznil z mislijo, da bo treba prenočevati v gozdu, je prinesel slabotni veter do njegave stoke.

"Klim! Ali si ti, prijatelj? Pojdiva naprej!"

"Da me ubiješ, ne!"

"Saj sem se vendar pošalil, moj dragi! Naj me strela udari, če se nisem! Od samega strahu sem lagal. Bodi človek, pojdiva!" Sicer zmarnem."

Klim je najbrž pomislil, da bi pravi razbojnik že zdavnaj zginitil s konjem in vozom, in je stopil izza drevesa. Neodločno je prišel k svojemu sopotniku.

"Kaj vraga si se ustrašil? Šalil sem se, pa se ti prestrašiš. Sedi!"

"Bog s taboj, gospod," je zagodrnjal Klim, ko je lezel na voz. "Če bi bil vedel, bi te tudi za sto rubljev ne bil peljal. Toliko da nisem od strahu umrl."

Klim je udaril po konju. Voz je zaškripal. Klim je udaril še enkrat in voz se je zmajal. Po četrtem udarcu, ko se je voz premaknil, si je merjavec zakril ušesa z ovratnikom in se zamislil. Pot in Klim se mu nista zdela več nevarna.

SENJAK V PODMORNICI

Neka podmornica ki je manevrirala v kielskem pristanišču, je dobila nenadejanega obiskovalca. Službujoči častnik je na vodi nemadno zagledal plavajočega srnjaka, ki je neprestano spreminjal smer, so le s težavo ujeli. Mornarji so žival, ki se je tresla od mraza in izžirpanosti, zavili v odojo in ji dali jesti. Poskušala pa je vedno pobegniti. Šele ko se je podmornica potopila, se je srnjak od groze umiril. Po več urah plovbe so ga pri Neustadtu izkrcali in je hitro ušel v gozd.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stare prijatelje stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Najskrivnostnejši zaklad v Indiji

Visoko nad rdečkastim mestom Džajpurom poganja iz strme skale mračno poslopje Tigrove trdnjave. Nekje v njenih masivnih zidovih je skrit zaklad, ki ga je pripeljal domov eden izmed bojevitih prednikov sedanjega maharadže iz dohnjega Afganistana. Samo enkrat v življenju sme vladar Džajpura stopiti v Tigrovo trdnjavo in videti v nji pravljiniči zaklad. Ne ve pa, kje in kako je in kako se pride do njega, ker mu pred vzhodom v trdnjavo zavzejo oči in stražniki ga vodijo po labirintu hodnikov, šele v zakladnici mu razvežejo oči in tedaj se sme ozreti na zlato, diamante in smaragde, ki krožijo o njihovih vrednosti fantastične vesti. Predno nastopi pot nazaj, seveda zopet z zavezanimi očmi,

si sme izbrati vladajoči knez en dragulj in ga vzeti s seboj. Ko se je mudil v Džajpuru vojvoda Windsorski, ko je bil še prestolonaslednik, je izrazil željo, da bi si rad ogledal tajmstveno Tigrovo trdnjavo, pa je baje maharadža njegovo prošnjo odklonil. Morda sploh ni bilo v njegovih močeh dovoliti angleškemu prestolonasledniku ogled trdnjave, ker jo straži posebno plemo. Ti močje so podvrženi nobenemu zakonu. Veže jih samo tradicija odnosno zvestoba, da je to plemo že skozi 20 pokolenj čuvar zaklada, ki ga sme videti maharadža samo enkrat v življenju.

Naročite se na "Glas Naroda", najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

NEOBČAJNA NEZGODA IN REŠITEV.

Avtomobilski vozač Richard Schindler z Dunaja je prispel s tovornim avtom na Tirolsko in je hotel po hudem neurju preko ledenega mosta v bližini Innsbrucka, ne da bi vedel, da je narasla reka med tem most zrahljala in gana drugem koncu že odnesla. Schindler in njegovo spremljevalce sta zavozila z vso brzino v valove, avto je odneslo po reki navzdol.

Schindlerjev tovariš je utegnil skočiti iz vozila in se rešiti s plavanjem na breg med tem ko je Schindler ostal v vozu, ki je na zadnje običal na neki sipini sredi reke. Tu je Schindler skočil v vodo in splaval do brega. Dosegel ga je srečno, debla, ki jih je gnala voda s seboj, pa so ga ranila

ŽETEV NEZANATEK PLINA.

39-letni profesor, realne gimnazije v Olomoucu Karel Pehoc je v zadnjem času v naravoslovnem kabinetu zavoda eksperimentalni z žabami. Ker je uporabljal pri tem hude strupene pline, je delal s plinsko masko na obrazu. Te dni so ga našli zvečer mrtvega v kabinetu.

Imel je še masko na obrazu toda filter je ležal poleg njega na tleh. Preiskava je ugotovila zastrupitev z neznanim plinom. Znanstvenik je bil po vsej priliki spustil plin na žebe, da bi jih onamnil in si je šele potem nataknil masko. Preden pa mu je uspelo priviti filter, se je od plina sam onesvestil.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Poučni spisi:

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za Jde, ki so nemščine zmožni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga narovna ustanova. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavi dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI naj narobe knjižico — "How to become a citizen of the United States"
V tej knjigi so vsa pojasnila in naku- ni za naseljen. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBSIVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan čiški narodno-gospol- arski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo sleheromu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Du- lar. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinoorejca; opis raznih boleznj in zdravljenje; silke.

DO ORHIDA DO BITOLJA. 124 strani.
Zanimiv potopis s slikami iz tistih krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. S slikami. Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani.
Poljudni spis o naravoslovju in svobodnan- stvu. Cena 50c.

KOKOSJEREJA. Sestavi Valentin Razinger, 64 strani. Cena trdovez 50 Broš. 35

KRATKA SRBSKA GRAMMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HEVA- TOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urbani.) Vez. Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str.
Navodila za izračunanje okroglega, cevana- ga in tesnega lesa. Cena 75c.

LJUDSKA KUCHARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

MATEMATIKA in ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čer- melj. S slikami. 190 strani
Nauk o atomih, molekulah in elektroni. Po- ljudno pisana razprava o izseliških sodarne znanosti. Cena \$1.25

MLEKARSTVO. Spisal Anton Fenc. S slikami. 168 strani.
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00

Kuharske KNJIGE
LJUDSKA KUCHARICA
Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA
965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUCHARICA
Najpopolnejša iz- daja, 728 strani. Cena \$6.00

NAROD. K. IZUMIRA. 101 strani.
Poljuden opis najsevernejšega naroda na sve- tu. Njegove šege in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BE- SEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 40c.

ORBITNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez...
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter žele- zničarstvo. Cena \$2.50

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trlje deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str...
Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri- uskupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE
Spisal dr. F. Veber. 341 strani.
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani.
V knjigi so opisani predhodniki in idejni ute- meljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50

SPOMINI. (Epika. Jože Lavtičar.) 243 strani.
V tej knjigi o čuva naš znani potopilec župnik Lavtičar spomine na svoja brezštevila jo- tovanja. Cena \$1.50

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE.
Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN- SLOVAR. 148 strani. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str.
Druga polovica knjige vsebuje nemško-slo- venski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVDEŽ. 144 strani.
Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretno- sti; burke in šaljni poskusi; vedeževalna ta- bela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45

VODNIKI IN PEROVI. 128 strani.
Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske pisne, ki so s svojimi delom privedli slovenski narod in sušenjstva v svobodo. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIŽNICA, 78 strani.
Zanimivosti in ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kosakov. Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAH
Spisal Prosper Mérimée. 80 strani. Cena... 30
Eden najboljših spisov francoskega mojstra. vzeta in našega kmetijskega življenja.

VOLK SPOKOENIK (spisal Franc Melike; s -stani) \$1.90
Trda vez. 1.50

ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

36

Egon se prestraši poželjivega šarenja njenih oči in izprevidi, kako neumno je bilo, da je Katarini povedal o Rudolfovih dvomih. Prav gotovo bi bilo bolj pametno, ko bi to obdržal za sebe in bi Katarini navedel kak drug vzrok, zakaj je Rudolf otroka za vedno pregnal iz svoje hiše.

"Kak tuj otrok!" vpraša ostro in jezno. Signora pa ponosno dvigne glavo. "No, Dagmar seveda!" Egon poskoči. "Toda, Katarina, kaj pa govoriš? Saj ti vendar povem, da je Dagmar zakonito priznana dedinja mojega bratranca."

"Gotovo pa ni, če je njegova hči, temveč hči onega potujočega umetnika, s katerim je šla njena mati v daljni svet," pravi Katarina ostro.

Egon se prime za glavo. "Tega ni mogoče dokazati! Bodi vendar pametna! Še enkrat ti ponovim: Dagmar je bila v oporoki postavljena za Rudolfovo dedinjo in postavno priznana kot njegova hči. Ne vklevaraj se tedaj s tako neumnimi mislimi, ker s tem ne prideš nikamor. Prav gotovo se ne bi nikdar tožil zaradi pravice tega ubogega otroka, o tem bodi popolnoma prepričana. Sedaj pa ničesar več o tem, rajši bodi vesela, da zaradi Dagmar pride v našo hišo več blagostanja. Rudolf mi je za njeno vzgojo določil lepo vsoto. Ti boš dobila polovico tega za obleke za sebe in Eleno. Za drugo polovico bomo dobili vzgojiteljico, ki bo ob enem z njo počevala Eleno in potem preostane še nekaj za druge malenkosti. Poleg tega mi je Rudolf še dal precejšnjo vsoto za kake Dagmarine potrebščine in zato bom za ves kupil par konj, da se saj toreš z otrokoma peljati na izprehod. Giuseppe bo dobil kolo, da se bo mogel voziti na pošto. Kar pa mi je dal Rudolf za Dagmarin obleko, je tako visoko odmeril, da bo komaj porabila. Ali tega nisi vesela, Katarina?"

Katarina pa vidi fako morgano in od nje ne more odtegniti svojega pogleda. Velikansko premoženje se ji je prikazalo, toda zaradi tega tujega otroka, ji bo izgubljeno. Kako bi se mogla pri svojem značaju veseliti "drobtinic", ki se ji odpadle od bogastva Rudolfa Strasserja? Toda s siti povleče svoje misli od tega predmeta, kajti ve, da bi se Egon zelo razsrdil, ako bi še dalje o tem govorila. In tako pravi med vdihom:

"Veseli moramo biti, Egon, da pride k nam saj nekaj Rudolfovega bogastva. Hvala Bogu, sedaj bomo dobili konje, ker je bilo že nadležno vedno prositi najemnika, da nam je posodil svoja kljuseta. Prav nič lepo jih ni bilo videti v naši kočiji. Mogoče bomo mogli še tudi kupiti dve blazine za kočijo."

"To ti obljubim," pravi Egon, vesel, da je Katarina opustila tako neprijeten pogovor. Upal je, da na to ne bo več prišla in da ne bo na to tudi nikdar več mislila.

Kako malo je poznal svojo ženo!

"Sedaj pa bi rad s teboj takoj govorila o vzgojiteljici. Rudolf želi, da dobim nemško vzgojiteljico, ker so bolj izobražene kot druge. In takoj sem mislil na nemško vzgojiteljico v hiši grofa Ulfina v Florenci, na gospodično Berend. Conte Ulfino mi je rekel, ko sem ga nazadnje videl v Florenci, da išče drugo službo, ker je učenje njegove hčere končano. Gospodično Berend je meni pomnil, toda tedaj nisem bil v položaju misliti na vzgojiteljico. Reke! mi je, da bo gospodično Berend toliko časa obdržal v svoji hiši, dokler ne dobi nove službe. Takoj mu bom pisal in ga vprašal, ako gospodična Berend prevzame službo pri nas. Po mojem mnenju je za nas prav primerna, obvlada popolnoma italijansko, nemščino in francosko in mislim, da razume tudi nekoliko angleško. Ze mnogo let je v Italiji in zelo dobra vzgojiteljica. drugič mi je Conte Ulfino ne bi bil tako priporočal. Kaj misliš o tem, Katarina?"

Katarina prikimava.

"Spominjam se, da je gospodična Berend tudi zelo muzikalna in je tudi grofovo hčer učila igrati klavir. Nekdaj me je brezhibno spremljala, ko sem pela in je zelo tiha in skromna. Popolnoma bi bila zadovoljna, ako bi učila Eleno."

Egon prime njeno roko. "Torej, Katarina, bodi malo dobra z ubogim otrokom," jo prosi iskreno.

Katarina se sili k nasmehu in mu tudi pusti svojo roko. "To je vendar samo ob sebi razumljivo," mu pravi.

Toda njeno srce o tem ne ve ničesar. Vedno še mora misliti na to, da veliko premoženje Rudolfa Strasserja ni po vsej pravici pripadlo temu otroku. In ta misel je od tega trenutka ni več zapustila, temveč se je pri njej vgnezdila, se je bolj in bolj zavrtala v njene možgane in vedno si pravi, ako ne bi bilo Dagmar, čije oče prav gotovo ni bil Rudolf Strasser, bi velika dedščina pripadla njenemu možu. Rudolf Strasser je bil mnogo starejši od Egona in Egon ji je pripovedoval, da je Rudolf bolehen, da izgleda zelo slabo in da se pritožuje nad srčno hibo.

Katarinino želje so hodile svojo pot. V duhu se zopet vidi bogata, in v družbi zopet igra sijajno vlogo. Da, na to veliko premoženje bi že sedaj mogli dobiti velik kredit in bi zopet mogla pričeti lepo, sijajno življenje. Skratka — lepa "markiza" je bila sredi pustolovskih želja, sredi velikih načrtov, do katerih ni imela nobene pravice.

In čim samotnejše se je počutila na gradu Consistelli, tem bolj je vrtila nevoščljivost v njeno dušo, kadar je pregledala Dagmar in nevoščljivosti se je še pridružil sovraštvo do nedolžnega otroka, ker je, kot si je domišljevala, stala na poti velike dedščine.

Toda dobro je znala svojemu možu prikrivati tako temne misli, kajti vedno bolj je spoznavala, da v tej tajni zadevi ne bo njej nikdar pritrtil. Ker pa so ji na duši zle nevoščljive misli in je koga iskala, proti kateremu je mogla dati svoj dušek, se je vedno bolj približevala stari služkinji, v kateri je tredi sbrnila tajno poželjenje po veliki dedščini. Toda Marietta je bila včasih tako neprevidna, da je pustila tudi sliščeti ugodaj zle Eleno, kar je na nezrel značaj tega otroka napravilo zelo slab utis.

(Dalje prihodnjic.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero

Maršal Bluecher

O tem sovjetskem maršalu, ki je prevzel vrhovno poveljstvo nad vso vzhodnosiborsko sovjetsko armado, in katerega se je zadnje dni v zvezi s sovjetsko-japonskih sporov pogostokrat imenovalo, je pariški "Temps" napisal daljši življenjski opis, iz katerega posnemamo naslednja poglavja:

"Odkod prihaja ta maršal sovjetske revolucije, obilne široke postave, z ostro oglato spodnjo čeljustjo, s polnimi odločnimi lici, s živimi očmi, ki globoko pogledajo. Močni brki mu dajejo klasični izraz nekoliko sirovega vojaka, čeprav so njegove kretnje mehke in skoraj elegantne in odseva njegova osebnost neko čudno prilačno silo na vse, k so se mu v usodnih trenutkih približali.

O njegovem rojstvu govorijo najbolj čudne stvari. Zaradi tega ga tudi imenujejo nekateri "nepoznani kapitan" drugi zopet "general Nemo" ali "tajinstveni maršal", nekateri pa "mož z jekleno krinko" itd. Nekateri ga imajo za generalnega vojskovodjo, ki je izšel iz Bog zna katerega naroda, drugi trdijo, da je to nekdanji avstrijski stotnik Tytz, tretji pa zatrjujejo, da je to nekdanji častnik nemške cesarske garde in pravi naslednik slavne nemškega vojskovodje Bluecherja, zopet drugi prisegajo, da je to star carski častnik, ki pod izposojenim imenom tudi pod sovjetski večni Rusiji. Celotno se je slišalo, da ima ta tajinstveni mož za seboj razburkano prošlost, da je čisto navaden zločinec, ki je ob revoluciji prišel na svobodo in ki sedaj svoje okrvavljene roke skriva pod maršalskimi rokavicami.

Resnica je bolj enostavna, pa čeprav svojčasni predsednik izvršnega odbora Sverdlov ni mogel Bluecherja imenovati s pravim imenom, ko mu je dne 4. septembra 1918 pritrtil na prsa prvo odlikovanje boljševiške Rusije, namreč red "Rdečega prapora."

Za tem je Bluecher slišal, da

so Čehoslovaki pogнали sovjetske oblastnike v Čeljabinsku in v Samari ter da zasedajo čezsibirsko železnico. Mesece in mesece ni bilo ničesar slišati o Bluecherju. Mislili so, da je s svojo četo Bog zna kje poginil. Toda kar naenkrat se je v septembru 1918 pridružil tretji rdeči armadi pri Permu. Njegova vojska je narasla. Sledile so žene in otroci. Pripeljal je vsa raztrgana in v cunjah, toda podvrženo strogi disciplini. Pripeljal jo je skozi sovražne bojne črte, potem ko je krvoločno zatrl med njimi vsak upor. Ko se je s svojo "armado" pojavil pred rdečimi četami, je poslal v Moskvo naslednji brzojav: "Po pohodu 1500 verst čez uralsko gorovje, ko smo se neprestano borili, smo sedaj tu, da nadaljujemo boj za zmago rdeče zastave." V Moskvi so ga nato odlikovali z redom "Rdečega prapora."

Še enkrat je imel Bluecher priložnost, da je pokazal svoje vojaške sposobnosti. Rdeča vlada mu je poverila nalogo, da organizira 51. divizijo na Uralu in da z njo vdere tja v Sibirijo za bežičim Kolčakom. Kolčaka je v kratkem času potolkel. Potem je prišel na vrsto Vrangl, ki je čakal s svojo armado na polotoku Krim, zavarovan proti boljševikom z mnogimi utrdbami. Dne 7. oktobra je Francija priznala Vranglovo vlado. Dne 26. oktobra brzojavlja Kutjepov, da je poraz neizbežen. Kako? Bluecher je s svojimi četami nepričakovano in v črtnem nočnem napadu zavzel utrdbe na Perekopu. Poskus na življenje in smrt. Ze istega večera je Vrangl izdal povelje, da se umakne s Krima. Bluecher je v drugič dobil red "Rdečega prapora."

Nato je izginil v Azijo. Bil je imenovan za poveljnika boljševiške republike na Daljnem vzhodu. Tamkaj je Bluecher najprej strl slovečega pustolovskega barona Ungern-Sternberga, ki je — čudna mešanica krvi — z veliko krutostjo organiziral neke vrste mongolsko državo. Takrat je sovjetska Rusija stopila z Zunanjo Mongolijo. Dne 14. februarja 1922 je zasedel Habarovsk, odkoder so se morali umakniti Japonci, dne 25. oktobra 1922 je prišel do Tihega morja in zasedel Vladivostok, ki so ga ob zori zapustili Japonci. Leta 1924 Bluecher izgine. Toda v Cantonu na Kitajskem se pojavil neki tajinstveni general Galin-Borodin. Leta 1929 je imenovan novi vojaški odposlanec sovjetske Rusije v Berlinu. Kmalu so spoznali, da je to general Bluecher. Berlinska vlada protestira in Bluecher zopet izgine v globinah Azije, kjer je imenovan za poveljnika vsega obmejnega ozemlja od Bajkala do Tihega morja. In tamkaj je ostal vse do današnjih dni. Njegova dolžnost je bila, da organizira vso vzhodno Sibirijo kot neke vrste samostojno državo, ki naj bi bila v pogledu vojaških potrebščin po-

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 31. avgusta: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
- 3. septembra: Conte di Savola v Genoa
- 4. septembra: Champlain v Havre
- 6. septembra: Ile de France v Havre Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 7. septembra: Queen Mary v Cherbourg Deutschland v Hamburg Vulcania v Trst
- 9. septembra: Bremen v Bremen
- 10. septembra: Volendam v Boulogne Rex v Genoa
- 13. septembra: Paris v Havre
- 14. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

polnoma neodvisna od ostale Sovjetije, ki bi mogla sama kriti vse potrebe, kadar bi nastopil trenutek obračuna med Japoncem in sovjetsko Rusijo. Danes ves svet gleda na tega daljnega prokonzula. Vsak njegov nepremišljen korak lahko zaneti svetovni požar.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravljeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauski
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevcik Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois) Joliet, Jennie Bambich La Salle, J. Spelch Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, Mrs. Waršek
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Pizakar
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše, J. L. Zan'ca Ely, Jos. J. Pehel Eveleth, Louis Gouše Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Strasser Little Falls, Frank Moga
- OHIO: Barberton, Frank Troha Cleveland, Anton Bobek Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Sijapnik Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kumšo Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON: Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brevovec Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupanik Export, Louis Supančič Farrell, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Fr. Blodnik Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencak Johnstown, John Feltsch Krays, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, Jona Žust Pittsburgh in okolica, Philip Progar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schifrer West Newton, Joseph Jovan ...
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Šteak Sheboygan, Joseph Kukulj
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tausch Diamondville, Joe Rolka

Vsak zastopnik ima potrdilo na svojo karto, ki je priloženo vsaki številki. UPRAVA "GLAS NARODA"

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je posrejen v vseh stvareh. Veliko naših delegatov skušnje Vam zanesljivo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne prekrbete, da je potovanje udobno in hitro. Če se ne upošteva obratno na nas za vse pojasnila.

Mi predložimo vse, bodisi potovanje za povratno dovoljenje, potni list, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker potovanje se dobi in Washington povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste peccati in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.